

ИКОНОМИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ - ВАРНА
СТОПАНСКИ ФАКУЛТЕТ
КАТЕДРА „ИНДУСТРИАЛЕН БИЗНЕС И ЛОГИСТИКА“

Приета от ФС (протокол №/дата): №38/27.04.2023 г.

Приета от КС (протокол №/дата): №11/20.04.2023 г.

УТВЪРЖДАВАМ:

Декан:

(доц. д-р Денка Златева)

У Ч Е Б Н А П Р О Г Р А М А

ПО ДИСЦИПЛИНАТА: „УПРАВЛЕНИЕ НА РЕСУРСИТЕ И ПРОЕКТНО БЮДЖЕТИРАНЕ“

ЗА СПЕЦ: „Управление на проекти“; ОКС „магистър“ – задочно обучение

КУРС НА ОБУЧЕНИЕ: 5 за СНУ, 6 за ДНДО и СПН

СЕМЕСТЪР: 9 за СНУ, 11 за ДНДО и СПН

ОБЩА СТУДЕНТСКА ЗАЕТОСТ: 180 ч.; в т.ч. аудиторна 30 ч.

КРЕДИТИ: 6

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА СТУДЕНТСКАТА ЗАЕТОСТ СЪГЛАСНО УЧЕБНИЯ ПЛАН

<i>ВИД УЧЕБНИ ЗАНЯТИЯ</i>	<i>ОБЩО (часове)</i>
АУДИТОРНА ЗАЕТОСТ:	
т.ч.	
• ЛЕКЦИИ	15
• УПРАЖНЕНИЯ (семинарни занятия/ лабораторни упражнения)	15
ИЗВЪНАУДИТОРНА ЗАЕТОСТ	150

Изготвили програмата:

1.
(доц. д-р Илиан Минков)

2.
(гл. ас. д-р Влади Куршумов)

Ръководител катедра:
„Индустириален бизнес и логистика“ (доц. д-р Йордан Иванов)

I. АНОТАЦИЯ

„Управление на ресурсите и проектно бюджетиране“ е практико-приложна дисциплина, чиято цел е да въведе студентите в основните принципи при планиране, контрол и отчитане на ресурсите и разработване на бюджети в проектната дейност. В основата на учебния материал стоят ресурсите в техния широк смисъл, като се изяснява същността на материално-техническите, човешките, информационните, комуникационните и финансовите ресурси. В същото време се цели и установяване на разходите по горепосочените направления на проектната дейност и тяхното съвкупно представяне в бюджетна форма.

Учебната програма е структурирана в 14 тематични единици, които условно могат да бъдат разделени в два модула, съответно модул „ресурси при управлението на проекти“ и модул „разходи и бюджетиране“. С усвояване на заложените знания се цели постигане на следните очаквани резултати:

- разбиране на същността на различните видове ресурси; тяхното адекватно планиране; определяне на източниците за набавянето им; планиране на доставките; разработване на графици; управление на запасите от материално-технически ресурси;

- изясняване на значението и ролята на информацията и комуникацията като ресурс; управление на процесите по формиране на екип и неговото мотивиране, контролиране и заплащане;

- знание за източниците на финансиране и основните принципи при определяне на необходимите финансови ресурси за изпълнението на проекти; идентифициране на видовете разходи и съотношенията между тях съгласно изискванията на финансиращата организация; принципи на съфинансиране; планиране и оценка на разходите и определяне на паричните потоци в проектната дейност;

- умения за управление на ресурсите и бюджетиране при изпълнение на проекти в рамките на партньорски обединения;

- знания и разбиране по отношение на особеностите на ресурсното управление и бюджетиране при източници на финансиране оперативни, рамкови, транснационални и други национални и международни програми.

-практически умения за разработване на планове и програми за ресурсното осигуряване и тяхното остойностяване в бюджетна форма като част от работата по проекти. Наред с това се очаква натрупване на умения по отношение на балансиране на интересите между участниците в партньорски обединения, правилно сформирани на екип за управление на даден проект и план за неговата мотивация.

Натрупаните знания и умения могат да намерят реализация при работата по разработването на проектни предложения при кандидатстване за безвъзмездно финансиране по различни национални и международни програми, както и при тяхното последващо изпълнение и отчитане.

Дисциплината „Управление на ресурсите и проектно бюджетиране“ има надграждащ ефект по отношение на знанията, натрупани в ОКС „Бакалавър“ в специалности от направление „Икономика“ и по точно дисциплини в обхвата на фирмения мениджмънт, инвестиционна и иновационна активност, управление на човешките ресурси, предприемачество и др. Новите знания са базирани на възможността чрез ефективна работа по проекти, да се постигне висока конкурентоспособност на отделната организация.

В хода на обучението се прилагат и развиват следните ключови компетентности, съгласно препоръката на Съвета на Европейския съюз от 22 май 2018 г, а именно:

- математическа компетентност и компетентност в областта на точните науки, технологиите и инженерството – група 3. Способност за решаване на задачи и използване и прилагане на формули, модели и концепции при вземане на конкретни управленски решения;*

- цифрова компетентност – група 4. Способност за работа с електронни таблици и за търсене и намиране на релевантна информация;*

- *предприемаческа компетентност – група 7. Способност за критично мислене, аналитичност, прогнозиране, програмиране и планиране. Развиване на управленски умения и умения за работа в екип; осведоменост за социално-икономически тенденции и способност за управление на риска.*

II. ТЕМАТИЧНО СЪДЪРЖАНИЕ

№. по ред	НАИМЕНОВАНИЕ НА ТЕМИТЕ И ПОДТЕМИТЕ
1.	УПРАВЛЕНИЕ НА РЕСУРСИТЕ И БЮДЖЕТИРАНЕ В ПРОЕКТНАТА ДЕЙНОСТ
1.1	Същност на управлението на ресурсите и проектното бюджетиране
1.2	Понятиен апарат при управлението на ресурсите и проектното бюджетиране
1.3	Цели, функции и задачи на управлението на ресурсите и проектното бюджетиране
1.4	Основни принципи на управлението на ресурсите и проектното бюджетиране
1.5	Видове ресурси в проектната дейност
2.	ОБОБЩЕН КОНЦЕПТУАЛЕН МОДЕЛ НА УПРАВЛЕНИЕТО НА РЕСУРСИ И ПРОЕКТНОТО БЮДЖЕТИРАНЕ
2.1	Процес на управление на ресурсите и проектно бюджетиране. Основни фази и етапи
2.2	Концептуален модел
2.3	Фактори за успешно управление на ресурсите и проектно бюджетиране
2.4	Възможности за оптимизиране на процеса по управление на ресурсите и проектното бюджетиране
3.	МАТЕРИАЛНО-ТЕХНИЧЕСКИ РЕСУРСИ ПРИ УПРАВЛЕНИЕТО НА ПРОЕКТИ
3.1	Същност и значение на материално-техническите ресурси в проектната дейност
3.2	Видове материално-технически ресурси
3.3	Планиране на материално-техническите ресурси
3.4	Графично представяне на необходимостта от материално-технически ресурси
4.	УПРАВЛЕНИЕ НА ПОКУПКИТЕ И СНАБДЯВАНЕТО С МАТЕРИАЛНО-ТЕХНИЧЕСКИ РЕСУРСИ
4.1	Закупуване на материално-технически ресурси – основни принципи и цели
4.2	Основни изисквания при управление на покупките. Анализ на доставчици и договаряне
4.3	Доставка и приемане на материално-техническите ресурси
4.4	Управление на съхранението и запасите от материално-технически ресурси
4.5	Контрол и отчитане на използването на материално-технически ресурси
5.	ЧОВЕШКИ РЕСУРСИ ПРИ УПРАВЛЕНИЕТО НА ПРОЕКТИ
5.1	Значение на човешките ресурси при управлението на проекти
5.2	Функции и задачи на човешките ресурси
5.3	Планиране на човешките ресурси
5.4	Източници на човешки ресурси при управлението на проекти
6.	УПРАВЛЕНИЕ НА ЕКИПА
6.1	Формиране на екип – подходи, изисквания и принципи
6.2	Организиране дейността на екипа. Организационна структура
6.3	Техники за стимулиране работата на екипа
6.4	Заплащане на екипа
6.5	Контрол и отчитане работата на екипа

7.	ИНФОРМАЦИОННИ РЕСУРСИ И КОМУНИКАЦИЯ ПРИ УПРАВЛЕНИЕТО НА ПРОЕКТИ
7.1	Същност и особености на информацията като ресурс
7.2	Комуникация и комуникационни потоци – участници, срокове, обект на комуникация
7.3	Управление на документите и документалната осигуреност в контекста на комуникационните и информационните ресурси
7.4	Специфични изисквания към информационните и комуникационни ресурси и основни принципи на тяхното управление
7.5	Защита на информацията и интелектуалната собственост
8.	ФИНАНСОВИ РЕСУРСИ ПРИ УПРАВЛЕНИЕТО НА ПРОЕКТИ
8.1	Същност на финансовите ресурси
8.2	Източници на финансиране
8.3	Принцип на съфинансиране на проектната дейност
8.4	Контрол и отчитане на финансовите ресурси
9.	УПРАВЛЕНИЕ НА РАЗХОДИТЕ В ПРОЕКТНАТА ДЕЙНОСТ
9.1	Основни принципи при управление на разходите в проектната дейност
9.2	Видове разходи
9.3	Изисквания по отношение на разходите в проектната дейност
9.4	Планиране и оценка на разходите
9.5	Контрол и отчитане на разходите
10.	ПРОЕКТНО БЮДЖЕТИРАНЕ
10.1	Същност на бюджетирането на проекта
10.2	Основни принципи при разработването на бюджета
10.3	Етапи на разработване на бюджета
10.4	Видове бюджети. Техники за разработване на бюджет
10.5	Контрол и отчитане на изпълнението на бюджета
11.	ПАРИЧНИ ПОТОЦИ
11.1	Видове парични потоци при финансирането на проекти
11.2	Планиране на паричните потоци. Траншове
11.3	Принципи при управление на паричните потоци
12.	УПРАВЛЕНИЕ НА РЕСУРСИТЕ И ПРОЕКТНО БЮДЖЕТИРАНЕ В РАМКИТЕ НА ПАРТНЬОРСКИ ОБЕДИНЕНИЯ
12.1	Същност на партньорското обединение и основни принципи на функционирането му
12.2	Фактори за ефективно управление на ресурсите и проектно бюджетиране при партньорски обединения
12.3	Роля на участниците в партньорското обединение при управлението на ресурсите
12.4	Роля на участниците в партньорското обединение при проектното бюджетиране
12.5	Контрол и отчитане на ресурсите и бюджета в рамките на партньорското обединение
13.	РИСК ПРИ УПРАВЛЕНИЕ НА РЕСУРСИТЕ И ПРОЕКТНОТО БЮДЖЕТИРАНЕ
13.1	Същност на риска и форми на неговото проявление в контекста на управлението на ресурсите и проектното бюджетиране
13.2	Видове риск при управление на ресурсите и проектното бюджетиране
13.3	Процес на анализ и оценка на риска при управление на ресурсите и проектно бюджетиране
13.4	Възможности за минимизиране на риска
14.	ОСОБЕНОСТИ НА РЕСУРСИТЕ И ПРОЕКТНОТО БЮДЖЕТИРАНЕ СПОРЕД ИЗТОЧНИЦИТЕ НА ФИНАНСИРАНЕ

14.1	Управление на ресурси и проектно бюджетиране при оперативните програми
14.2	Управление на ресурсите и проектно бюджетиране при рамкови програми на ЕС
14.3	Управление на ресурсите и проектно бюджетиране при програми за териториално сътрудничество
14.4	Управление на ресурсите и проектно бюджетиране при други национални и европейски програми

III. ФОРМИ НА КОНТРОЛ

№. по ред	ВИД И ФОРМА НА КОНТРОЛА	Брой	ИАЗ ч.
1.	Семестриално оценяване		
1.1.	Тест	1	20
1.2.	Работа по индивидуално задание	2	80
Общо за семестриалното оценяване:		3	100
2.	Сесийно оценяване		
2.1.	Изпит	1	50
Общо за сесийното оценяване:		1	50
Общо за всички форми на контрол:		4	150

IV. ЛИТЕРАТУРА

ЗАДЪЛЖИТЕЛНА (ОСНОВНА) ЛИТЕРАТУРА:

1. Желев, И., Христова, С. Европейски фондове и проекти. Ръководство за семинар-ни упражнения, Изд. „Наука и икономика“, ИУ-Варна, 2015.
2. Куршумов, В. Особенности и предизвикателства при управлението на човешките ресурси в проектната дейност : [Електронен ресурс : Диск] . Управление на човешките ресурси : Сборник с доклади от Международна научно-практическа конференция, организирана от Икономически университет - Варна, 24 септември 2021 г., Варна : Наука и икономика, 2021, 182-190.
3. Куршумов, В., Минков, И. Оценка на проектната дейност на предприятията от област Варна в областта на добрите и безопасни условия на труд по линия на Европейските структурни и инвестиционни фондове. Управление и устойчиво развитие. Сер. Общество. Човек. Природа = Management and Sustainable Development. Ser. Society. Man. Nature, София : ЛТУ, 84, Год. 22, 2020, 5, 88-93.
4. Ръководство за система от знания за управление на проекти (PMBOK® GUIDE, четвърто издание), София: Класика и стил, 2011.

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА (ДОПЪЛНИТЕЛНА) ЛИТЕРАТУРА:

1. Александрова, М. Проектно управление. Проектно мислене и проектно действие, Изд. „Везни-4“, УНСС, София, 2015.

2. Бонева, Светла. Управление на комуникациите в международни проекти, София: УНСС, 2019.
3. Маринова, Н. Управление чрез проекти за постигане на устойчиво развитие, Изд. на НБУ, 2014.
4. Маринова, Н. Управление на проекти. Инструмент за постигане на устойчиво развитие, Изд. на НБУ, 2012.
5. Петкова, И. Европейски проекти, политики и нормативни регулации, Изд. „Фор-Ком“, София, 2015.
6. Ръководство за анализ на инвестиционни проекти по разходи и ползи, Европейска комисия, Генерална дирекция „Регионална политика“, 2008.
7. Guidelines for Managing Projects. How to organize, plan and control projects, Department for Business Innovation & Skills, 2010.
8. Kerzner, H. Project Management: A Systems Approach to Planning, Scheduling, and Controlling, John Wiley & Sons Inc., 2017.